

На основу чл. 39. и 82. Закона о локалној самоуправи Републике Српске („Службени гласник Републике Српске”, број: 97/16, 36/19 и 61/21) и чл. 27. и 50. Статута града Зворник - пречишћен текст (“Службени гласник града Зворник”, број: 5/17), Скупштина града Зворник на 29. редовној сједници, одржаној 25. априла 2024. године, донијела је

ЗАКЉУЧАК

**о усвајању Извјештаја о раду са финансијским извјештајем АД "Зворник стан"
Зворник за период 01.01.-31.12.2023. године**

1. Усваја се Извјештај о раду са финансијским извјештајем АД "Зворник стан" Зворник за период 01.01.-31.12.2023. годину.
2. Овај закључак ступа на снагу наредног дана од дана објављивања у "Службеном гласнику града Зворник".

Број: 01-022-64/24
25. април 2024. године
Зворник

IZVJEŠTAJ O RADU za period od 01.01- 31.12.2023.godine

OSNOVNE INFORMACIJE O DRUŠTVU

AD "Zvornik stan" Zvornik je osnovano kao javno preduzeće za izgradnju i održavanje stanova Odlukom SO Zvornik od 18.08.1994. godine. Sredstva koja su angažovana za početak poslovne aktivnosti "Zvornik stan"-a bila su u vlasništvu bivšeg SIZ-a, iz čega proističe da je "Zvornik stan" pravni naslednik SIZ-a.

Nakon provedene registracije u Registracionom sudu 21.03.2005. godine, upisana je promjena svojine državnog kapitala i promjena oblika preduzeća u Akcionarsko društvo i od toga dana zvanični naziv je AD "Zvornik stan" Zvornik.

Osnovna djelatnost Društva je distribucija gasovitih goriva distributivnom mrežom, proizvodnja i snadbjevanje toplotnom energijom.

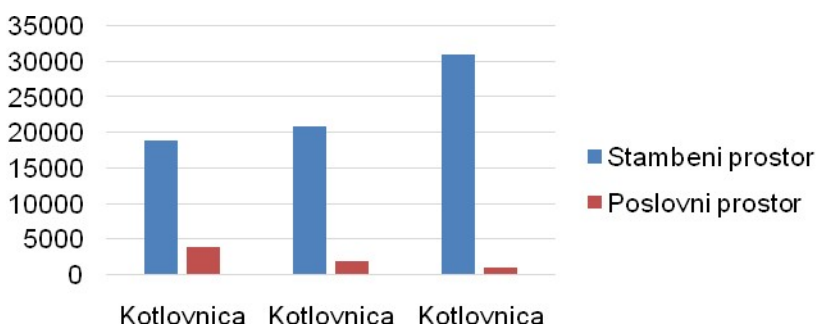
Društvo je organizovano u skladu sa Zakonom o Javnim preduzećima i Zakonom o privrednim društvima, te Statutom društva.

U društvu je organizovano radno vrijeme u dvije smjene u toku grejne sezone, za radna mjesta koja direktno prate sistem daljinskog grijanja. U ostalim službama radno vrijeme je u jednoj smjeni, od 7 do 15 časova.

Zagrijavanje stambenih i poslovnih objekata u tri rejonske kotlarnice tokom 2023. godine, obavljeno je u dozvoljenim granicama i tehničkim normama, po Pravilniku o isporuci toplotne energije prema našim korisnicima, uz normalno održavanje kotlovskih, podstaničnih uređaja i opreme.

Tabela 1. Grejna površina po kotlarnicama

	Stambeni prostor	Poslovni prostor
Kotlovnica B - blokovi	31.680 m ²	1.199 m ²
Kotlovnica Zmajevac	21.652 m ²	4.676 m ²
Kotlovnica Z-16	18.801 m ²	10.128 m ²

Slika 1. Podaci o grejnim površinama

Ukupna potrošnja prirodnog gasa za zagrijavanje navedenih površina, iznosila je 1.545.831 Sm³.

Tokom 2023. godine, ukupne investicije iznosile su 40.544 KM. Od toga u toplifikaciju za zamjenu toplovodnih cijevi i saniranje kotlova utrošeno je 25.606 KM, a ostatak je utrošen u R.J. gasifikacije i uprave (programi, računari, radni stolovi, stolice, video nadzor, skener itd.).

Isporuka toplotne energije i prirodnog gasa tokom 2023. godine, vršeno je u kontinuitetu, bez bilo kakvih značajnih zastoja.

Tokom 2023. godine za pravna i fizička lica isporučeno je 769.952 Sm³.

Tabela 2. Potrošnja prirodnog gasa

Dom.	Kom.	Ind.	Š.potr.	Ukupno	Toplana	GAS RES	Total Zv stan
Januar	31.269	19.152	78.039	128.460	300.920	429.380	423.495
Februar	27.937	18.987	75.916	122.840	290.128	412.968	413.176
Mart	18.278	13.474	57.168	88.920	231.315	320.235	320.358
April	13.468	10.234	39.774	63.476	141.860	205.336	204.478
Maj	2.800	3.250	29.302	35.352	0	35.352	29.395
Jun	555	641	9.136	10.332	0	10.332	9.838
Jul	383	640	8.775	9.798	0	9.798	8.354
Avgust	442	820	7.215	8.477	0	8.477	8.085
Septembar	349	728	22.611	23.688	0	23.688	23.962
Oktoibar	2.922	3.061	37.479	43.462	76.600	120.062	114.170
Novembar	16.275	14.361	80.999	111.635	217.821	329.456	324.164
Decembar	25.339	19.236	78.937	123.512	287.187	410.699	403.298

IZVJEŠTAJ O POSLOVANJU SA FINANSIJSKIM POKAZATELJIMA

Struktura kapitala društva je sledeća:

- 65% - Akcijski fond Grad Zvornik
- 5% - Grupa Fortis Banja Luka
- 10% - Fond PREF
- 20% - Manjinski akcionari

- Akcijski fond grad Zvornik
- Grupa Fortis
- PREF
- Manjinski akcionari

Slika 2. Struktura kapitala

Tabela 3. Struktura kapitala

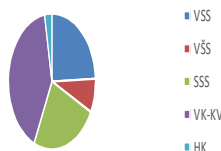
Akcijski kapital	KM	%
Grad Zvornik	1.042.007	65
Grupa „Fortis“ Banja Luka	80.154	5
Fond PREF	160.309	10
Manjinski akcionari	320.618	20
Akcijski kapital	1.603.088	100,00
Ukupan osnovni kapital	1.603.088	100,00

Opis	31.12.2023 (KM)	31.12.2022 (KM)
1. Osnovni kapital	1.603.088	1.603.088
2. Ostali kapital		
I Osnovni I ostali kapital (1+2)	1.603.088	1.603.088
II Statutarne rezerve	2.838.041	2.838.041
Neraspoređeni neto dobitak tekuće godine	95.596	72.056
Neraspoređeni dobitak ranijih godina		
1. Gubitak ranijih godina	4.137.002	4.170.979
2. Gubitak tekuće godine		
IV Gubitak do visine kapitala		
KAPITAL	399.723	270.150

Društvo je organizovano u skladu sa Zakonom o javnim preduzećima i Zakonom o privrednim društvima te Statutom Društva koji je donesen na Skupštini akcionara.

Ukupan broj zaposlenih u stalnom radnom odnosu je 37 različitih kvalifikacionih zanimanja.

VSS - 9
VŠS - 3
SSS - 9
VK-KV - 15
NK - 1

Slika 3. Intelektualna struktura

Tokom 2023. godine zaposlenima su redovno isplaćivane plate, putni troškovi i topli obrok i na sve to plaćeni porezi i doprinosi na način kako je zakonom predviđeno.

U sledećoj tabeli navodimo finansijsko poslovanje Društva za 2023. godinu kao i uporedne podatke iz 2022. godine.

A.D. "Зворник Стан"
Светог Саве 33, 3-16, Зворник

✉ zvornikstan@yahoo.com
🌐 www.zvornikstan.com
☎ 056/210-323 ; 056/210-049

	OPIS POZICIJE	2022 (KM)	2023 (KM)	INDEKS
I	UKUPNI PRIHODI (1+3+4)	3.757.575	3.768.324	1,00
1	PRIHODI IZ REDOVNOG POSLOVANJA (1.1+1.2.+1.3.+2)	3.728.146	3.627.059	0,97
1.1.	PRIHODI OD USL.CENTRALNOG GRIJANJA	1.571.100	1.513.246	0,96
1.2.	PRIHODI OD PRODAJE GASA	1.205.691	1.211.280	1,00
1.3	OSTALI PRIHODI IZ REDOV.POSLOVANJA	51.355	30.533	0,59
2.	PRIHODI IZ NAMJENSKIH IZVORA (GRANT, REFUNDACIJA,FONDOVI)	900.000	872.000	0,96
3.	PRIHODI IZ FINANSIJSKOG POSLOVANJA I USKLAĐ.VRED.	29.429	141.265	4,80
4.	OSTALI PRIHODI			
4.1.	PRIH. PO ISPRAV. GREŠKE RANIJIH GOD.			
4.2.	PRIHODI OD SMANJENJA OBAVEZA, UČEĆŠA U PRODAJI HOV, NAPLAĆENA OTPISANA POTRAŽIVANJA, VIŠKOVI			
	NETO DOBIT	72.056	95.596	1,33
II	UKUPNI RASHODI (1+2+3)	3.662.141	3.650.773	0,99
1	POSLOVNI RASHODI (1.1 do 1.11.)	3.468.132	3.650.773	1,05
1.1.	TROŠKOVI GASA	1.986.293	1.976.428	0,99
1.2.	TROŠKOVI GORIVA I ENERGIJE	194.260	189.881	0,97
1.3.	TROŠKOVI OSTALOG REŽIJS. MATER.	19.944	25.236	1,26
1.4.	BRUTO PLATA ZAPOSLENIH	630.552	692.278	1,09
1.5.	OSTALE NAKN. ZAPOS. TO, PREVOZ, REGRES	233.926	231.380	0,98
1.6.	TROŠ. NO, ODBOR ZA REV.PRED.DRŽAV.K.	13.993	18.262	1,30
1.7.	TROŠKOVI DNEVNICA	1.231	1.218	0,98
1.8.	TROŠKOVI PROIZV. USLUGA	40.712	53.978	1,32
1.9.	TROŠKOVI AMORTIZACIJE	293.902	301.965	1,02
1.10.	TROŠKOVI OSTALIH NEPROIZVODNIH USLUGA	53.319	65.641	1,23
	OSTALI RASHODI	194.009	94.506	0,48
2	FINANSIJSKI RASHODI	96.059	51.494	0,53
2.1	RASHODI PO OSNOVU ISPRAVKE I OTPISA POTRAŽIVANJA RASHODI PO OSNOVU ISPRAVKE I OTPISA POTRAŽIVANJA I OSTALI TROŠKOVI	97.950	43.012	0,43
2.2	POREZ NA DOBIT	22.628	20.455	0,90
III	OBAVEZE NA DAN 31.12. (1+2+3)	5.901.427	5.929.264	0,90
1	OBAVEZE PREMA DOBAVLJAČIMA , PDV, I OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE	1.621.650	1.004.463	0,62

2	ОБАВЕЗЕ ПО КРЕДИТИМА ПОЗАЈМИСАМА, РЕПРОГРАМИМА....	4.151.198	4.847.600	1,17
3	ОБАВЕЗЕ ПРЕМА ЗАПОСЛ. СА ПОРЕЗИМА И ДОРИНОСИМА	128.579	77.201	0,60
IV	ТЕКУЋА ИМОВИНА (1+2+3+4)	3.197.922	3.585.473	1,12
1	ПОТРАЖИВАЊА ОД КУПАЦА	2.687.937	2.985.367	1,11
2	ДОТАЦИЈА, ВРИЈЕДНОСТ ИСПОСТАВЉЕНИХ АВАНСНИХ РАЧУНА, ТАКСЕ ПЛАЋЕНЕ ЗА УТУЖЕНЕ КОРИСНИКЕ ПРИЈЕ ПОЧЕТКА СУДСКОГ ПОСТУПКА, ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА, И ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПЛАЋЕНОГ АКОТАТИВНОГ ПОРЕЗА (PDV ПОРЕЗ НА ДОБИТ)	344.652	412.204	1,20
3	ЗАЛИХЕ	118.941	127.739	1,07
4	СТАНЈЕ НА ŽИРО-РАЧУНИМА	46.392	60.163	1,30

I ПРИХОДИ

Друштво највећи дио својих прихода остварује по основу услуга гријања стамбеног и пословног простора. Поред услуга грејања значајан приход остварен је и од испоруке природног гаса купцима разврстаним у складу са тарифном методологијом.

Остали пословни приходи су приходи остварени од закупа, неких извршених услуга, прикључака и сл.

Приходи из намјенских извора у 2023. години остварени су реализацијом Одлука и Гранта.

Помоћ из Компензационог фонда додјелјена нам је на основу Закључка Управног одбора због претрпјеле штете последица усљед настанка поремећаја на тржишту енергената, у сврху да се заштити сталност пословања и сачува број запослених.

II RASHODI

Као и предходне године пословна политика Друштва у 2023. години била је заснована на очувању сталности пословања уз максимално смањење трошкова.

Пословна 2023. година одвијала се под уобичајним временским условима (у периодима уз мања или већа одступања) што значи да је утрошена количина природног гаса била предвиђена за обављање дјелатности нашег Друштва у пословној 2023. години.

Трошкови електричне енергије смањени су у односу на упоредни податак, захваљујући максималној рационализацији у производњи топлотне енергије.

Трошкови режиског материјала (кancelаријски материјал, HTZ опрема, материјал и дијелови за одржавање основних средстава..) повећани су у односу на упоредни податак а односи се на материјал и ситну опрему која је уграђену топловод у сврху побољшања квалитета гријања или санације постојећег квара (оваква врста трошка није могла да увећа вриједност основних средстава).

У 2023. години због инфлаторног фактора дошло је до повећања бруто плате а у складу са прописима који регулишу ову област.

Трошкови по основу осталих личних приманја и накнада запослених (топли оброк, путни трошкови, регрес).

Troškovi proizvodnih usluga (troškovi za usluge na tekućem održavanju osnovnih sredstava, PTT troškovi, komunalne usluge, zakupi...) povećani su u odnosu na uporedni podatak zbog opšteg povećanja cijena na tržištu. Rashodi su nastali aktivnostima koje su nam bile naophodne za sitne intervencije. U prethodnim godinama ulaganjem smo poboljšali toplovodne mreže.

Troškovi amortizacije u 2023. godini povećani su u odnosu na uporedni podatak. Krajem 2019. godine formirali smo komisiju koja je izvršila razdvajanje građevinskih objekata i opreme kotlovnice, te smo od 2020. godine primjenili novi način obračuna amortizacije. Kotlovnice su nam date od strane tadašnje Oštine Zvornik na uravljanje kao građevinske objekte a u njima je bila sadržana i oprema. Međutim zbog značajne razlike u stopi amortizacije morali smo izvršiti to razdvajanje. Te je stoga došlo do značajnog povećanja amortizacije u odnosu na predhodne godine, i pored navedenog vršene su i nabavke osnovnih sredstava shodno potrebama i mogućnosti Društva.

Troškovi ostalih neproizvodnih usluga u 2023. godini povećani su u odnosu na 2022. godinu. (troškovi revizije, troškovi modifikacije softvera u skladu sa važećim propisima, osiguranje zaposlenih, troškovi platnog prometa, reprezentacije, naknade za vode, šume, protivpožarna naknada, plaćene sudske takse kod utuženja korisnika..).

Finansijski rashodinajznačajniji su iz obračunate odnosno plaćene kamate za kredit. Pored kredita kamate su nam obračunali i neki od ostalih povjerilaca (Elektrodistribucija, Gas Promet) prema kojima nismo izvršili obavezu u valutnom roku.

U cilju rješavanja pravno imovinskih odnosa kao i ažuriranju registra osnovnih sredstava u našem Društvu, Centralna popisna komisija u skladu sa Uredbom o vršenju i načinu popisa utvrdila je činjenično stanje da poslovni prostor u zgradi Z-16 nije u našem vlasništvu i da smo izgubili sva prava gazdovanja nad istim. Na osnovu navedenog uradili smo isknjižavanje istog, po osnovu te poslovne aktivnosti ostvarili kapitalni gubitak u iznosu od 42.955 KM.

Poremećaj cijena energenata na svjetkom tržištu u ogromnoj mjeri uticala je na poslovnost našeg Društva. Sredstva koja smo dobili iz Kompenzacionog fonda kao pomoć, služila su u svrhu ublažavanja posledica sa ciljem da se održi stalnost poslovanja i zadrži broj zaposlenih.

Paralelno sa pomenutim poremećajem cijena energenata u značajnoj mjeri došlo je i do povećanja plata nametnutim zakonskim propisima.

III POTRAŽIVANJA

U strukturi potraživanja najznačajnija su potraživanja za izvršene usluge grijanja i isporuke prirodnog gasa. Iznos ukupnog potraživanja na dan 31.12.2023. god. je 2.985.367 KM.

Struktura potraživanja po osnovu grijanja i isporuke prirodnog gasa je sledeća:

PRAVNA LICA TOPLIFIKACIJA 759.523 KM

Pregled tekućih potraživanja od pravnih lica :	310.650 KM
- MUP RS	28.229 KM
- Šahovski klub	15.450 KM
- KSC Zvornik	51.781 KM
- Porodice zarob.i poginulih boraca	18.310 KM
- O.Š.Sveti Sava	41.259 KM
- Ostalo	155.621 KM

Pregled tuženih pravnih lica : 364.597 KM

- Drina promet	11.874 KM
- Šahovski klub Drina	15.855 KM
- Alfa-Trejd	11.372 KM

- Mega 4	9.183 KM
- CG Komerc	18.278 KM
- Milovanović Dragan	33.834 KM
- Etranžer	5.746 KM
- Vukašinović Srpko	13.798 KM
- Agroprom	33.876 KM
- Grand Broker	6.330 KM
- Omladinska zadruga Drina	4.579 KM
- Protić Nenad	10.780 KM
- Rebić Mirko	5.327 KM
- Ostalo	178.387 KM
Reprogrami i sporna potraživanja od pravnih lica	84.276 KM
FIZIČKA LICA TOPLIFIKACIJA	855.152 KM
Tekuća potraživanja od fizičkih lica iznosi	291.281 KM
Reprogramirana potraživanja fizičkih lica iznosi	34.450 KM
Utružena potraživanja od fizičkih lica iznosi	507.446 KM
Sumnjiva i sporna potraživanja	21.975 KM
UKUPNA POTRAŽIVANJA GASIFIKACIJA	966.293 KM
- Tekuća potraživanja od pravnih lica gasifikacije	596.060 KM
- Tužbe od pravnih lica i sporna	299.800 KM
FIZIČKA LICA GASIFIKACIJA	70.433 KM
- Tekuća potraživanja od fizičkih lica iznosi	54.614 KM
- Reprogramirana potraživanja fizičkih lica iznosi	2.613 KM
- Utružena i sporna potraživanja od fizičkih lica iznosi	13.189 KM
OSTALA POTRAŽIVANJA	
- Potraživanja od zakupa	23.952 KM
- Potraživanja po radnim nalozioma	0.00 KM
- Potraživanja priključci i ostalo	440.684 KM
- Potraživanja uključenja i isključenja	-84 KM
- Potraživanja stanarina	261.017 KM
- Potraživanja lift	50.485 KM
- Ispravka potraživanja	-371.656 KM
- Ostala potraživanja	0.00 KM

Potraživanja koja su gore navedena u iznosu od je 2.985.367 KM umanjena su za ispravku potraživanja za 371.656 KM (račun iz 2004. godine fakturisan SO Zvornik).

Napominjemo da je 30.06.2016.godine Dragan Milovanović blokirao naše Društvo mjenicom potpisanom od strane direktora Bogićević Slavka i skinuo sredstva u svoju korist u iznosu 30.884,21 KM, vodi se na kontu unaprijed plaćena sredstva, osnov nepoznat do sada, kao i sudski epilog.

IV OBAVEZE

Finansijske obaveze na osnovu izvornog roka vraćanja podijelili smo na dugoročne i kratkoročne.

Dugoročne obaveze čine krediti od banaka, zajmovi i reprogramirane kratkoročne obaveze.

Kratkoročne obaveze čine obaveze prema dobavljačima evidentirane na osnovu primljenih faktura i po iznosima za izvršene usluge.

Obaveze prema zaposlenima su svi oblici naknada koje Društvo daje u zamjenu za usluge koje mu zaposleni pružaju. I ostale kratkoročne obaveze koje proističu iz nekih poslovnih aktivnosti.

Struktura dugoročnih obaveza u iznosu od 4.847.600 KM je sledeća:

- Krediti	
- Dugoročni kredit kod banke BPŠ	749.148 KM
- Kredit plasiran u junu 2019. godine u iznosu od 2.990.000 KM prispio je za plaćanje 01.01.2020. godine i u toku je otplata, poslednji anuitet 01.07.2026. godine.	
- Kredit kod PBS	109.196 KM
(Kredit je plasiran 2002. godine u iznosu od 109.196 KM Privredne banke Sarajevo koji je Opština Zvornik vratila u ime našeg Društva)	
- Reprogrami	
- Elektrodistribucija	573.293 KM

Obaveze prema Elektrodistribuciji Zvornik po osnovu dugoročne obaveze (reprograma) potpisan je na iznos 1.202.919 KM, u 2020 godini te je došlo je do povećanja reprogramiranih odaveza za potrošnju koja je obuhvatila period do oktobra 2020 godine. Potpisivanjem pomenutog Reprograma smanjili smo iznos kratkoročnih obaveza prema Elektrodistribuciji, na dan 31.12.2022 obaveza po istom iznosi 573.293 KM uz obavezu doračuna kamate u iznosu od 220.466,30 KM.

- Gas Promet	60.237 KM
--------------	-----------

Obaveza prema Gas Prometu Pale po osnovu dugoročne obaveze (reprograma) 2009 godine iznosila je 1.121.662 KM. (Po protokolu potpisanom razlikovali smo se za 127.000 KM u korist Gas Prometa po osnovu glavnog duga). U 2016 godini usaglasili smo tu razliku na način da smo doknjižili razliku glavnice odnosno povećali obaveze prema Gas Prometu za iznos od 127.000 KM, a kamatu u iznosu od 369.180 KM doknjižili smo sukcesivno i tako povećali obaveze prema Gas Prometu i izmirivali, a u 2023. godini doknjižili smo dio obaveze u iznosu od 38.079,53 KM. (preostala obaveza da se doknjiži 150.593,47 KM). Zaključno sa 31.12.2023. evidentirana obaveza u našim poslovnim knjigama iznosi 60.237 KM, preostalo još da se doknjiži iznos od 150.593,47 KM.

Od momenta potpisivanja Reprograma do dana izveštavanja Gas Promet-u je plaćeno 750.475,56 KM (za utrošeni gas iz 90-tih godina).

Struktura kratkoročnih obaveza u iznosu od 1.102.664 KM je sledeća:

- Obaveze prema dobavljačima	505.067
------------------------------	---------

Iz strukture dobavljača izdvajamo dobavljače prema kojima imamo najznačajnije obaveze:

- Gas Res	426.955
- Elektrodistribucija	36.600
- Ostali	41.512
- Dio obaveze po kreditu koja prispjeva u 2024. godini	478.831
- Obaveze prema zaposlenima (plate, porezi, doprinosi, No.....)	73.815
- Obaveze za PDV	19.093
- Obaveze za porez na dobit	20.455
- Ostale kratkoročne obaveze	5.403

Obaveze Društva na dan 31.12.2023. god iznose 5.949.719 KM.

Od toga 1.405.034 KM prema Gradskoj upravi, obaveze datiraju još od 2000-te godine, dakle već više od dvadeset godina. Navedene obaveze akumulirale su se prema Gradskoj upravi Zvornik, tako što je tadašnja Opština Zvornik plaćala gas u navedenim godinama u ime „Zvornik Stan“-a .

Posmatrane obaveze bez obaveza prema Gradskoj upravi iznose 4.409.823,00 KM, što je u poslednjih dvadeset godina jedan od najmanje iskazanih obaveza Društva.

RACIO ANALIZA ZA 2023.GODINU

Sagledavanje i analitička interpretacija informacija o likvidnosti i kapitalu upućuje Društvo o dubljim analitičkim aktivnostima na osnovu kojih mogu da se koriguju i uoče eventualne slabosti u tekućem poslovanju. Vremenom finansijske analize su se usavršile i postale nezobilazan instrument finansijskog upravljanja. Finansijska analiza kao procjena perspektive Društva predstavlja spoj prošlosti i sadašnjosti.

Predmet ove finansijske analize su finansijski izvještaji proizašli iz računovodstva našeg Društva i koristimo neke od racio analiza (odnos jedne veličine prema drugoj).

Cilj analize je da se pomogne, da se koncipira finansijska struktura koja omogućava realizaciju pozitivnih projekcija. Nastojeći da dobre projekcije budu impementirane i permanentno usklađivanje tokova novca, uz prisutan oprez zbogpodložnosti promjena prilika u okruženju koja se nerijetko pretoči i u samo Društvo.

1. Racio opšte likvidnosti (ROL)

Racio opšte likvidnosti se dobija sučeljavanjem ukupne obrtne imovine (gotovina, potraživanje i zalihe) i kratkoročnih obaveza Društva koje pokazuje kolikom vrijednošću imovine su pokrivena kratkoročne obaveze Društva. Ovom analizom dolazimo do indikatora zaštićenosti interesa kratkoročnih povjerilaca i da li su u riziku naplativosti.

$$\text{ROL} = \frac{\text{(obrtna imovina) } 3.585.473 \text{ KM}}{\text{(kratkoročne obaveze) } 1.102.119 \text{ KM}} = 3,25 \text{ KM}$$

Utvrđeni rezultat pokazuje da je svaka KM kratkoročnih obaveza Društva pokrivena sa 3,25 KM obrtne imovine.

ROL analiza nema opšte prihvaćene standarde za odnos obrtne imovine i kratkoročnih obaveza i obično se ocjenjuje u okviru vremenske i prostorne analize.

Tvrdnja je da ROL =1 predstavlja donju prihvatljivu granicu koja garantuje likvidnost. Američke neke prakse preporučuju standard ROL= 2 donja granica.

2. Neto obrtna sredstva (NOS)

U kontekstu ocjene likvidnosti Društva kao indikator ističu se neto obrtna sredstva, koja se utvrđuju kao razlika obrtne imovine i kratkoročnih obaveza, a predstavljaju dio obrtne imovine finansiran iz dugoročnih izvora. Analize ukazuju da Društvo sa višim NOS je likvidnije (brzina konverzije zaliha i potraživanja u gotovinu).

	OPIS	2023. GODINA	2022. GODINA
1.	Obrtna imovina	3.585.473	3.244.315
2.	Kratkoročne obaveze	1.102.119	2.277.080
	NOS (1-2)	2.483.354	967.235 KM
	ROL (1/2)	3,25	1,42 KM

Na osnovu urađenih racio analiza utvrđen je indikator povećanja i NOS-a i ROL-a. Obrtna sredstva ostala su na sličnom nivou, došlo je do smanjenja kratkoročnih obaveza u 2023. godini u odnosu na 2022. godinu. Što nam NOS ukazuje da je Društvo likvidnije u 2023.godini, a ROL da je svaka KM kratkoročnih obaveza Društva bila više pokrivena (KM).

3. Stopa neto prinosa na ukupnu poslovnu imovinu (return on assets – ROA)

Neto dobitak predstavlja apsolutni višak prihoda nad rashodima i smatra se izvorom finansiranja Društva iz poslovanja i izrazom stvarnog neto prirasta angažovane imovine.

ROA =	neto dobitak	95.596	=0,03 KM(:1%)=3
	Prosječna ukupna poslovna imovina	2.763.969	

Ova analiza otkriva pokazatelj da je Društvo na svaku KM uloženu u prosječnu ukupnu poslovnu imovinu ostvarilo 0,03 KM neto dobitka.

U analitičkom smislu ROA, kao globalni pokazatelj rentabilnosti predstavlja rezultat

- Stope neto dobitka i
- Koeficijenta ukupne poslovne imovine.

Maksimiziranjem ROA može se postići parcijalnim djelovanjem na povećanje stope neto dobitka.

4. Stopa prinosa na sopstveni kapital (return on equity – ROE)

Za akcionare bitan podatak predstavlja prinos ostvaren na ukupnu imovinu Društva, koji se dobija iz dobiti i prosječnog iznosa kapitala.

ROE =	Neto dobit	95.596	=0,24(:1%) = 24%
	Prosječni kapital	399.723	

Utvrđen pokazatelj otkriva da je Društvo na svaku KM prosječno korištenog sopstvenog kapitala, ostvarilo u 2023. godini 0,24 KM neto dobiti. Sa aspekta trajanja uloge Društva, svakako je neophodan rast ROE. Indikator ROE iz 2023.godine ukazuje na mogućnost rasta kapitala Društva.

Pošto operišu manje više istim agregatima, jasno je da su ROA i ROE u bliskom interaktivnom odnosu.

Finansijska analiza iskazuje veličine u iskazanim finansijskim izvještajima u nastojanju da sagleda finansijsku snagu i slabosti Društva.

Iako racio analize uspejavaju da produkuju potrebne informacije za sve grupe korisnika pri korištenju određenih pokazatelja korisnici analiza moraju biti svjesni i određenih ograničenja.

Društvo iz svoje kratkoročne imovine, odnosno prihoda tekućeg perioda moglo bi da servisira svoje kratkoročne obaveze i očuva stalnost u poslovanju ukoliko bi došlo do formiranja ekonomske cijene i da nije opterećeno obavezama iz ranijih godina. Još uvijek se dešavaju slučajevi da obaveza iz predhodnih godina iz nekog poslovnog događaja bude nametnuta kao prioritet u plaćanju sudskom presudom, a da sadašnja Uprava Društva djelimično ili nikako nije mogla uticati na to. Na taj način sredstva se usmjeravaju na servisiranje novoutvrđene obaveze a tekuće obaveze se akumuliraju.

А.Д. "Зворник Стан"
Светог Саве 33, 3-16, Зворник

✉ zvornikstan@yahoo.com
🌐 www.zvornikstan.com
☎ 056/210-323 ; 056/210-049

Iz navedenih podataka se vidi da su gubici ranijih godina iskazani preko bilansa uspjeha ili direktno preko kapitala korigovali kapital odnosno umanjili vrjednost kapitala za 4.137.002 KM. Poslovnom politikom Društva, primjenom pozitivnih zakonskih propisa, podrškom Gradske uprave Zvornik, Društvo je zabilježilo rezultat kroz pozitivno poslovanje te na taj način pokriva (smanjuje) gubitak ranijih godina. Društvo je u poslovnoj 2023. godini ostvarilo poslovnidobitaku neto iznosu od 95.596 KM.

Prijedlozi mjera za poboljšanje stanja:

- finansijsko restrukturisanje Društva (konverzijom dijela obaveza u kapital, prevashodno obaveza prema Gradskoj upravi, a po mogućnosti i obaveza prema drugim povjeriocima),
- iznalaženje mehanizama za poboljšanje naplate potraživanja od budžetskih korisnika,
- tehničko osavremenjavanje postrojenja kroz značajnije planiranje kapitalnih ulaganja.

Direktor

Stevo Savić, s.r.